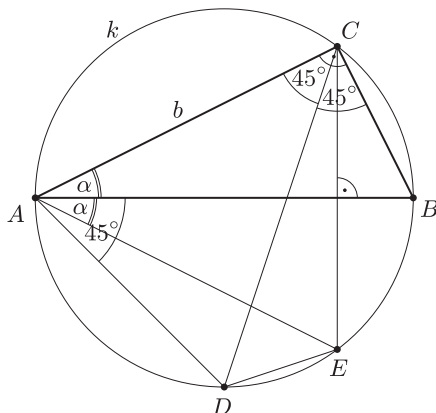

I. megoldás. Legyen a b befogó C -től különböző végpontja A , a háromszög harmadik csúcsa pedig B . Ekkor Thalész tételének megfordításából következik, hogy AB a körülírt k kör átmérője. Egy kör középpontjából a kör tetszőleges húrjára állított merőleges felezi a húr, ezért CE és AB merőlegességéből következik, hogy C és E az AB -re szimmetrikusan helyezkedik el, tehát $\sphericalangle CAB = \sphericalangle EAB = \alpha$. Mivel b a nem kisebb befogó, azért $\alpha \leq 45^\circ$. A CD szakasz szögfelező, így $\sphericalangle ACD = \sphericalangle BCD = 45^\circ$, a kerületi szögek tétele szerint pedig $\sphericalangle BAD = \sphericalangle BCD = 45^\circ$. Tehát

$$\sphericalangle DAC = \sphericalangle BAD + \sphericalangle BAC = 45^\circ + \alpha,$$

továbbá

$$\sphericalangle EAD = \sphericalangle BAD - \sphericalangle BAE = 45^\circ - \alpha.$$

Az AB átmérőjű k kör nemcsak az ABC , hanem az ADC és az AED háromszögeknek is köréírt köre, ezért az általánosított szinusz-tétel szerint

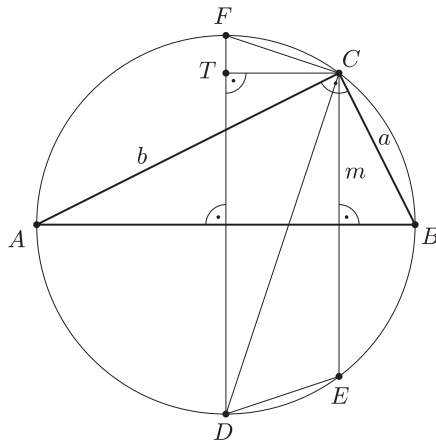
$$CD = AB \sin(45^\circ + \alpha) \quad \text{és} \quad DE = AB \sin(45^\circ - \alpha).$$

Tehát

$$\begin{aligned} CD + DE &= AB(\sin(45^\circ + \alpha) + \sin(45^\circ - \alpha)) = \\ &= 2AB \sin 45^\circ \cos \alpha = AB\sqrt{2} \cos \alpha = b\sqrt{2}. \end{aligned}$$

Ezzel az állítást beláttuk.

II. megoldás. Használjuk az I. megoldás jelöléseit, legyen továbbá $BC = a$, a háromszög C -hez tartozó magasságának hossza pedig m . Ekkor Pithagorasz tétele szerint $AB = \sqrt{a^2 + b^2}$ és $m = ab/\sqrt{a^2 + b^2}$, hiszen az ABC háromszög területének kétszeresével egyezik meg az ab és az $m\sqrt{a^2 + b^2}$ szorzat is.

Az I. megoldásban láttuk, hogy E -nek az AB -re vonatkozó tükörképe C . Mivel CD szögfelező, D felezi az AB ívet. Tehát ha D -nek az AB -re vonatkozó tükörképe F , akkor DF is átmérője k -nak, a $DFCE$ négyszög pedig (esetleg elfajuló) szimmetrikus trapéz. Ezért $DE = CF$. Ha a C -ből DF -re bocsájtott merőleges talppontja T , akkor

$$TF = (DF - EC)/2$$

és $DT = DF - TF = (DF + EC)/2$.

Thalész tétele szerint $\angle DCF = 90^\circ$. A CDF derékszögű háromszög átfogója $DF = AB = \sqrt{a^2 + b^2}$, a befogótétel szerint tehát

$$\begin{aligned} CD &= \sqrt{DF \cdot DT} = \sqrt{\sqrt{a^2 + b^2} \cdot \left(\frac{\sqrt{a^2 + b^2}}{2} + \frac{ab}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right)} = \\ &= \sqrt{\frac{a^2 + b^2}{2} + ab} = \sqrt{\frac{(a + b)^2}{2}} = \frac{a + b}{\sqrt{2}}, \end{aligned}$$

és (felhasználva, hogy $b \geq a$, azaz $b - a \geq 0$)

$$\begin{aligned} CF &= \sqrt{DF \cdot TF} = \sqrt{\sqrt{a^2 + b^2} \cdot \left(\frac{\sqrt{a^2 + b^2}}{2} - \frac{ab}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right)} = \\ &= \sqrt{\frac{a^2 + b^2}{2} - ab} = \sqrt{\frac{(b - a)^2}{2}} = \frac{b - a}{\sqrt{2}}. \end{aligned}$$

Tehát

$$CD + DE = CD + CF = \frac{a + b}{\sqrt{2}} + \frac{b - a}{\sqrt{2}} = b\sqrt{2},$$

ami épp a bizonyítandó állítás.